

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2020

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.09**
Wersja arkusza: **SG**

Z.09-SG-23.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2023

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

W której z wymienionych sytuacji terapeuta zajęciowy zastosował komunikację pionową skierowaną w dół?

- A. Zbierając propozycje podopiecznych dotyczące planowanej wycieczki.
- B. Rozmawiając z uczestnikami podczas pikniku integracyjnego.
- C. Informując podopiecznych o regulaminie pracowni.
- D. Słuchając wrażeń podopiecznych z wakacji.

Zadanie 2.

Terapeuta zajęciowy udzielając informacji zwrotnej podopiecznemu, który zachowuje się niezgodnie z regulaminem pracowni, powinien przede wszystkim

- A. wskazać przykłady negatywnych zachowań podopiecznego w przeszłości i skupić się na możliwych zagrożeniach, wynikających z łamania regulaminu pracowni.
- B. ogólnie formułować swoją wypowiedź, nie skupiać się na szczegółach, ale wskazać na możliwość wyproszenia podopiecznego z zajęć.
- C. ocenić zachowanie niezgodne z regulaminem pracowni i wskazać swoje oczekiwanie wobec zmiany.
- D. ocenić jednoznacznie podopiecznego i określić jego predyspozycje do zmiany zachowania.

Zadanie 3.

Przykładem utrudniającego komunikację interpersonalną szumu o charakterze psychologicznym jest

- A. nadmierna ilość informacji zawarta w komunikacie.
- B. hałas w pomieszczeniu prowadzenia rozmowy.
- C. zbyt wysoka temperatura w pomieszczeniu.
- D. zbyt duża odległość między rozmówcami.

Zadanie 4.

Spadek zaufania i brak motywacji uczestnika do rozmowy z terapeutą zajęciowym w sytuacji problemowej stanowi w relacji interpersonalnej komunikacyjną barierę

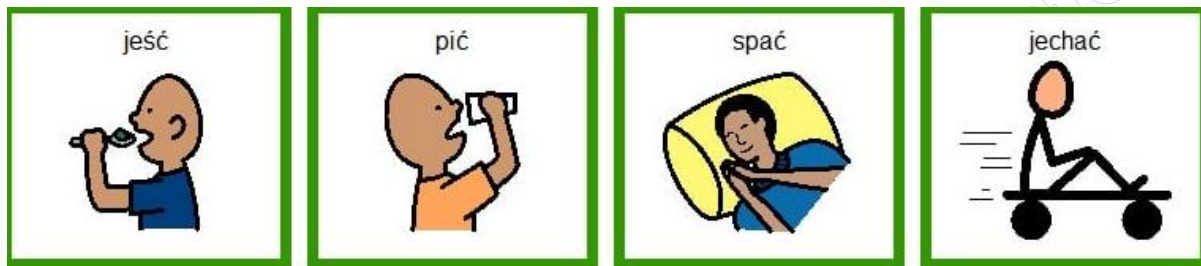
- A. psychologiczną.
- B. semantyczną.
- C. kulturową.
- D. fizyczną.

Zadanie 5.

Terapeuta w rozmowie z podopiecznym nie przeciwstawia się jego argumentom, nie udowadnia swoich racji, stara się dobrze zrozumieć rozmówcę, ale jednocześnie zachowuje konsekwencję w obronie swojego zdania i prawa do odmowy. Którą technikę asertywnego zachowania, określaną jako *ugięcie się*, zastosował terapeuta?

- A. Jujitsu.
- B. FUKO.
- C. Zdarta płyta.
- D. Jestem słoniem.

Zadanie 6.

Na ilustracjach przedstawiono stosowane w komunikacji alternatywnej

- A. symbole w systemie Bliss'a.
- B. gesty i symbole w programie MAKATON.
- C. piktogramy w graficznym systemie komunikacji.
- D. symbole PCS (Picture Communication Symbols).

Zadanie 7.

Wynik 21 punktów w skali Lawtona, zapisany w dokumentacji uczestnika zajęć dziennego domu pomocy społecznej oznacza, że podopieczny

- A. ma znaczne trudności w zakresie równowagi i chodu.
- B. jest bardzo sprawny w zakresie złożonych czynności życia codziennego.
- C. wymaga znacznej pomocy w podstawowych czynnościach samoobsługowych.
- D. potrzebuje pomocy typu balkonik lub wózek inwalidzki na dłuższych spacerach.

Zadanie 8.

Podopieczna pod wpływem silnie traumatycznych doświadczeń przemocy domowej zapomina swoją tożsamość i wybrane wydarzenia z przeszłości. Wystąpienie takich objawów wskazuje na amnezję

- A. słowną.
- B. globalną.
- C. następową.
- D. psychogenną.

Zadanie 9.

Pacjent dziennego oddziału psychiatrycznego stale obawia się, że zarazi się poważną chorobą. Znacznie zwiększył częstotliwość szorowania dłoni, co daje mu chwilowe poczucie kontroli i redukcję lęku. Z czasem czynność mycia i odkażania rąk stała się przymusowa. Pacjent wykazuje objawy

- A. zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych.
- B. choroby afektywnej dwubiegunowej.
- C. osobowości dyssocjalnej.
- D. zespołu Aspergera.

Zadanie 10.

Persewercje słowne, polegające na wielokrotnym powtarzaniu jednej frazy, u pacjenta oddziału neurologicznego po przebyłym udarze mózgu należą do zaburzeń

- A. nastroju.
- B. toku myślenia.
- C. spostrzegania.
- D. treści myślenia.

Zadanie 11.

Podopieczny środowiskowego domu samopomocy stał się konfliktowy, drażnią go błahe wydarzenia, na inicjatywę kontaktu reaguje złością, gniewem i wybuchami agresji słownej. W jego wypowiedziach dominują negatywne treści. Opisane zachowania wskazują na wystąpienie stanu

- A. euforii.
- B. dysforii.
- C. dystymii.
- D. cyklotymii.

Zadanie 12.

Mieszkaniec domu pomocy społecznej interesuje się różnorodnymi wykładami edukacyjnymi organizowanymi w placówce, chętnie uczestniczy w spotkaniach z ciekawymi gośćmi. Dopytuje także o możliwość organizacji wycieczek i wyjść kulturalnych. Swoją postawą i zachowaniem realizuje potrzeby

- A. afiliacji i miłości.
- B. respektu i uznania.
- C. poznawcze i estetyczne.
- D. fizjologiczne i bezpieczeństwa.

Zadanie 13.

Do charakterystycznej dla osób z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej triady objawów należą:

- A. obniżona sprawność intelektualna, nadwrażliwość sensoryczna i zachowania agresywne.
- B. echolalie, zaburzenia toku myślenia i wycofanie w sferze interakcji społecznych.
- C. zaburzenia pamięci, porywczosć i trudności w adaptacji do zasad społecznych.
- D. zaburzenia koncentracji uwagi, impulsywność w działaniu i nadruchliwość.

Zadanie 14.

Uszkodzenie osłonek mielinowych włókien nerwowych powoduje zaburzenia w zakresie

- A. odczuwania temperatury, dotyku i bólu w przebiegu stwardnienia rozsianego.
- B. wrażliwości na bodźce słuchowe i dotykowe w zespole Aspergera.
- C. napięcia mięśniowego i ruchomości stawów w zespole Downa.
- D. rozciągliwości mięśniowej i siły mięśni w miopatii.

Zadanie 15.

Do wspomagających w radzeniu sobie z sytuacjami stresowymi zasobów wewnętrznych uczestnika zajęć warsztatu terapii zajęciowej, należy zaliczyć

- A. doświadczenia zdobyte w przeszłości w podobnych sytuacjach.
- B. pomoc terapeuty zajęciowego i psychologa z warsztatu.
- C. wsparcie emocjonalne ze strony przyjaciół uczestnika.
- D. dobrą sytuację materialną rodziny uczestnika.

Zadanie 16.

Określenie problemów, potrzeb, możliwości i preferencji podopiecznego jest etapem diagnozowania, który

- A. poprzedza analizę dostępnej dokumentacji oraz przeprowadzonych obserwacji i wywiadów.
- B. następuje równocześnie z nawiązaniem kontaktu terapeutycznego z podopiecznym.
- C. następuje po wyznaczeniu celów terapeutycznych dla podopiecznego.
- D. poprzedza wyznaczenia celów terapeutycznych dla podopiecznego.

Zadanie 17.

W klasyfikacji terapii zajęciowej, do socjoterapii zalicza się

- A. ludoterapię.
- B. hortiterapię.
- C. biblioterapię.
- D. animaloterapię.

Zadanie 18.

Rytowanie, trawienie, grawerowanie, tuszowanie i odciskanie to grupa czynności wykonywanych podczas zajęć w pracowni

- A. ceramicznej.
- B. kaletniczej.
- C. stolarskiej.
- D. graficznej.

Zadanie 19.

Techniką wykorzystywaną w arteterapii, polegającą na tworzeniu kompozycji z różnych materiałów i tworzyw takich jak gazety, tkaniny, fotografie, drobne przedmioty codziennego użytku, naklejanym następnie na płótno lub papier i łączonych z tradycyjnymi technikami plastycznymi, jest

- A. kolaż.
- B. sutasz.
- C. quilling.
- D. kolografia.

Zadanie 20.

Terapeuta przygotował plan terapii zajęciowej, biorąc pod uwagę problemy i możliwości uczestników grupy terapeutycznej oraz posiadane zasoby materiałów i narzędzi w pracowni. Jego plan spełnia tym samym cechę

- A. elastyczności.
- B. wykonalności.
- C. terminowości.
- D. celowości.

Zadanie 21.

Uczestnik warsztatu terapii zajęciowej jest osobą otyłą, jednak nie chce uczestniczyć w zajęciach gimnastyki porannej i innych ćwiczeniach ruchowych. Który rodzaj zajęć powinien zaproponować terapeuta, mając na uwadze potrzebę usprawnienia fizycznego uczestnika?

- A. Muzykoterapię.
- B. Choreoterapię.
- C. Biblioterapię.
- D. Filmoterapię.

Zadanie 22.

Osoba dorosła, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności sprzężonej i autyzmie, poszukuje placówki dziennej, w której mogłaby rozwijać swoje zainteresowania i znaleźć przyjaciół. Który typ środowiskowego domu samopomocy powinien wskazać terapeuta zajęciowy jako placówkę posiadającą program adekwatny do zgłoszonych potrzeb i zgodną z wydanym orzeczeniem?

- A. Typ A.
- B. Typ B.
- C. Typ C.
- D. Typ D.

Zadanie 23.

Głównym celem terapii zajęciowej dla podopiecznego z niepełnosprawnością sprzężoną w postaci mózgowego porażenia dziecięcego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i niedosłuchem jest

- A. opanowanie wykonywania podstawowych czynności życia codziennego typu jedzenie.
- B. przygotowanie do podjęcia pracy zawodowej w chronionych warunkach.
- C. rozwijanie zdolności organizacji czasu wolnego w aktywny sposób.
- D. wzrost wydolności oddechowej i poprawa kondycji fizycznej.

Zadanie 24.

Podopieczna zgłasza wysoki poziom lęku, towarzyszącego atakom paniki. Terapeuta chce zrealizować zajęcia relaksacyjne z wykorzystaniem chromoterapii. Którą technikę powinien zaproponować?

- A. Improwizowanie taneczne przy muzyce.
- B. Wizualizację odcieni zieleni i błękitu.
- C. Śpiewanie radosnych piosenek.
- D. Ćwiczenia z elementami jogi.

Zadanie 25.

Który rodzaj zajęć powinien zaproponować terapeuta osobie z mutyzmem wybiórczym w początkowym okresie jej uczęszczania do ośrodka wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami?

- A. Wyjścia do instytucji użytku publicznego.
- B. Trening umiejętności interpersonalnych.
- C. Zajęcia z zakresu sztuk plastycznych.
- D. Trening umiejętności samoobsługi.

Zadanie 26.

Na ilustracji przedstawiono element wyposażenia łazienki do prowadzenia treningu higienicznego, ułatwiający

- A. korzystanie z sedesu.
- B. korzystanie z wanny.
- C. mycie głowy.
- D. mycie stóp.

Zadanie 27.

Które narzędzie wspomagające obsługę komputera powinien zaproponować terapeuta podopiecznemu z tetraplegią po urazie kręgosłupa w odcinku szyjnym?

- A. Klawiaturę z czarno-białymi powiększonymi przyciskami.
- B. Program do tworzenia piktogramów i tekstów łatwych do czytania.
- C. Urządzenie do obsługi komputera z pomocą ruchu gałek ocznych.
- D. Oprogramowanie typu syntezator mowy, konwertujące tekst do formatu audio.

Zadanie 28.

W scenariuszu zajęć terapii zajęciowej, na liście materiałów i narzędzi do zajęć z wykorzystaniem techniki wikliny papierowej, w celu usprawnienia pracy terapeuta powinien umieścić

- A. igłę do haftu.
- B. dłuto stolarskie.
- C. drut dziewiarski.
- D. pilnik do drewna.

Zadanie 29.

W procesie postępowania terapeutycznego, dobór materiałów i narzędzi niezbędnych do przeprowadzenia zajęć, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i ograniczeń podopiecznego, następuje na etapie

- A. planowania działań terapeutycznych.
- B. prowadzenia planowych zajęć.
- C. diagnozy terapeutycznej.
- D. określenia celów terapii.

Zadanie 30.

W terapii zajęciowej planowanej dla uczestnika z niedowładem w obrębie kończyn górnych i zaburzeniami w zakresie odczuwania bólu, terapeuta **nie powinien** proponować

- A. malowania z użyciem farb akrylowych.
- B. klejenia z użyciem pistoletu na gorąco.
- C. modelowania mas ceramicznych.
- D. tkania dywanu na krośnie.

Zadanie 31.

Przeciwwskazaniem do udziału w zajęciach felinoterapii jest

- A. lęk wysokości.
- B. uczulenie na ślinę i skórę kota.
- C. epilepsja dźwięko- i fotogenna.
- D. reakcja alergiczna na opary rozpuszczalników.

Zadanie 32.

Mieszkanca domu pomocy społecznej z reumatoidalnym zapaleniem stawów odczuwa silny ból, któremu towarzyszą sztywność i obrzęki stawów obu rąk. Który rodzaj zajęć należy zaproponować w tym okresie choroby?

- A. Przesadzanie i pielęgnacja kwiatów doniczkowych.
- B. Czytanie powieści obyczajowej i dyskusja nad nią.
- C. Granie na prostych instrumentach perkusyjnych.
- D. Wszywanie na kanwie haftem krzyżykowym.

Zadanie 33.

Wskazaniem do wykonywania ćwiczeń grafomotorycznych, mających na celu doskonalenie zdolności manipulacyjnych ręki, jest

- A. uszkodzenie widzenia obwodowego.
- B. stan po udarze mózgowym.
- C. gastrostomia.
- D. depresja.

Zadanie 34.

Terapeuta zajęciowy, prowadząc cykl warsztatów dotyczących zdrowego trybu życia, na początku każdego spotkania krótko przypomina treść poprzednich zajęć i sprawdza czy uczestnicy zapamiętali najważniejsze zagadnienia. Terapeuta stosuje zasadę

- A. systematyczności.
- B. pogłębowości.
- C. przystępności.
- D. użyteczności.

Zadanie 35.

W początkowej części zajęć, terapeuta zaproponował grupie uczestników wyrażenie emocji dnia z pomocą spontanicznego ruchu przy rytmicznej muzyce, wzbogaconego klaskaniem, tupaniem i uderzaniem dłońmi o uda. Zastosował ćwiczenie charakterystyczne dla metody

- A. Sherborne.
- B. Dennisona.
- C. Klanzy.
- D. Orffa.

Zadanie 36.

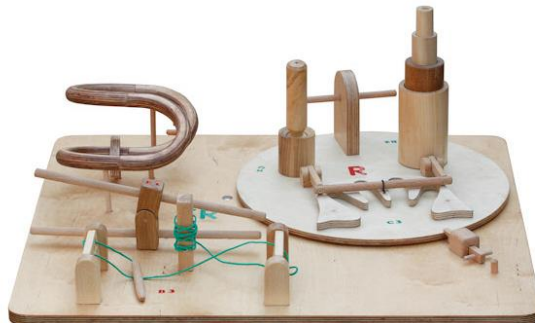
Terapeuta, proponując uczestnikom zajęć rękodzielniczych przygotowanie kwiatów z satynowych wstążek i korali, z użyciem kleju na gorąco, płomienia świecy, pęsety, igły i nici, wykorzystał technikę

- A. origami.
- B. sutaszu.
- C. kanzashi.
- D. decoupage.

Zadanie 37.

Na ilustracji przedstawiono tablicę służącą pacjentowi do ćwiczeń

- A. biernych.
- B. manualnych.
- C. orientacji przestrzennej.
- D. kompetencji poznawczych.

Zadanie 38.

Na ilustracji przedstawiono narzędzie niezbędne w pracowni terapii zajęciowej do przeprowadzenia zajęć z wykorzystaniem techniki

- A. haftu pętelkowego.
- B. filcowania na sucho.
- C. haftu krzyżkowego.
- D. filcowania na mokro.

Zadanie 39.

Opracowując kwestionariusz karty informacyjnej dla kandydatów do uczestnictwa w zajęciach ośrodka wsparcia, należy obowiązkowo umieścić w nim

- A. szczegółowe informacje o strukturze rodziny kandydata.
- B. historię hospitalizacji z ostatnich lat i dawkowanie przyjmowanych leków.
- C. wskazania do terapii zgodnie z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
- D. klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych w kwestionariuszu.

Zadanie 40.

Program komputerowy Canva jest wykorzystywany przede wszystkim do

- A. odtwarzania plików dźwiękowych w trakcie zajęć muzykoterapii.
- B. sporządzania przez terapeutę kalkulacji kosztów wyposażenia pracowni.
- C. tworzenia plakatów, zaproszeń i dyplomów na wydarzenia organizowane przez terapeutę zajęciowego.
- D. opracowywania wyników skal diagnostycznych i opisu przypadku w indywidualnej dokumentacji terapeutycznej podopiecznego.